

Лесік І.М.

канд. екон. наук, доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук

Миколаївський національний аграрний університет,

м. Миколаїв, Україна

ilesik08@mail.ru

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Розглянуто поняття «економічна безпека» з точки зору наукового та законодавчо-нормативного підходу. Надано критичну оцінку сучасного стану економічної безпеки України. Визначено ряд завдань, які потребують вирішення, щодо забезпечення економічної безпеки країни в умовах глобалізації.

Ключові слова: *економічна безпека, глобалізація, суверенітет, національні інтереси.*

Під впливом глобалізаційних перетворень поняття «безпека» характеризує широке коло питань у зв'язку із зростанням внутрішніх та зовнішніх небезпек.

Економічна безпека класифікується як стан національної економіки, який дає змогу зберігати стійкість до внутрішніх та зовнішніх загроз, забезпечувати високу конкурентоспроможність у світовому економічному середовищі і характеризує здатність національної економіки до сталого та збалансованого зростання [1].

Ряд науковців визначають поняття економічної безпеки як: створювані державою умови, що гарантують недопущення заподіяння господарству країни непоправної шкоди від внутрішніх та зовнішніх економічних загроз; запобігання витоку конфіденційної інформації, порушенню комерційної таємниці, здійсненню економічних диверсій [2]. На думку американських вчених, економічна безпека повинна відповідати, принаймні, двом умовам. По-перше, це збереження економічної самостійності країни, її здатності у власних інтересах приймати рішення, що стосуються розвитку економіки в цілому. По-друге, це збереження вже досягнутого рівня життя населення і можливості його подальшого підвищення [3, с. 34].

Для України, на думку експертів, ключовими ризиками економічної безпеки залишаються: критичне гальмування економічного розвитку України та погіршення основних макроекономічних показників (макроекономічне розбалансування за головними показниками); згорання промислового виробництва; зниження економічної активності, насамперед інвестиційної; погіршення добробуту населення (домогосподарств) та зростання рівня безробіття; посилення боргового тиску, насамперед, у державному секторі; підвищення тінізації економічної діяльності [4]. Загрозами економічної безпеки на рівні глобальних перетворень виступають: порушення нормального стану міжнародної торгівлі (застосування ембарго, введення надмірних кількісних і тарифних обмежень, штучне підвищення або зниження цін на ті чи інші товари), створення перепон на шляху міжнародного руху технологій, порушенням практики комерційної діяльності [5]. Наслідки системної кризи в економіці, яка є загрозою національній безпеці країни вимагають негайного втручання держави.

Національну безпеку С. Мочерний розглядає як складову національного суверенітету, а суверенітет як незалежність держави від інших країн під час здійснення внутрішньої та зовнішньої політики в інтересах народу за одночасного реального втілення прав окремої особи й трудового колективу [6].

Найважливішим елементом механізму гарантування економічної безпеки суспільства є діяльність держави з виявлення й попередження внутрішніх і зовнішніх загроз безпеці економіки, серед яких: виявлення випадків відхилення фактичного чи прогнозованого параметру економічного розвитку від порогових значень економічної безпеки, розробка комплексних державних заходів для виходу країни із зони небезпеки, опрацювання заходів і механізмів гарантування економічної безпеки, прогнозування і реалізація програми соціально-економічного розвитку; організація роботи щодо реалізації комплексу заходів із метою подолання чи недопущення виникнення загроз економічній безпеці. Обов'язкова експертиза законодавчо-

нормативних та правових актів на предмет економічної безпеки [7, с. 45].

Стратегія формування економічної безпеки країни серед основних пріоритетів економічної політики держави також повинна визначати: енергетичну незалежність країни, покращення ділового клімату, підтримку вітчизняного підприємництва, відновлення та підвищення професійного рівня кадрового потенціалу, використання геополітичного та геостратегічного положення у контексті глобальних тенденцій розвитку.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Методики розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економіки України № 60 від 02.03.2009 р. / Правові системи НАУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0060665-07>.
2. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь / Райзберг Б.А., Лозовський Л.Ш., Стародубцев Е.Б. – М.: ИНФРА%М, 1996. – 496 с.
3. Machovski H. Ost-West Handel: Entwicklung, Interessenlagen. Aussichten / H. Machovski // Aus Politik u. Zeitgeschichte. – Bonn. – 1985. – № 5. – P. 39–44.
4. Власюк О.В. Ризики і загрози економічній безпеці України у 2015 – 2016 РР. та механізми їх мінімізації / О.В. Власюк, Я.Б. Базиліук, С.В. Давиденко // № 56, Серія «Економіка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/ruzuku_zagrozu1-bab4e.pdf
5. Левчук О.В. Економічна безпека України в умовах глобалізації [Електронний ресурс] / О.В.Левчук // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. Випуск №6. – С. 190-193. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/38.pdf>
6. Мочерний С. Національний та економічний суверенітет країни / Мочерний С. // Економіка України. – 2005. – № 10. – С. 4-13.
7. Власюк О. С. Теорія і практика економічної безпеки в системі науки про економіку / О. С. Власюк ; Нац. ін-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2012. – 48 с.

Irina Lesik

ASPECTS OF GLOBALIZATION OF ECONOMIC SECURITY OF UKRAINE

A concept "economic security" is considered, from the point of view of scientific and legislatively-normative approach. The critical estimation of the modern state of economic security of Ukraine is given. The row of tasks that need a decision is certain, in relation to providing of economic security of country in the conditions of globalization.

Keywords: *economic security, globalization, sovereignty, national interests.*